

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ Д. Є. ЗАДОРА»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Циклова комісія «Фортепіано»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

Гірник М.Ю.

Підпис

ПБ

29 серпня 2021

Дата

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКО-ВИКОНАВСЬКИЙ АНАЛІЗ
ПЕДАГОГІЧНОГО РЕПЕРТУАРУ

галузь знань

02 Культура і мистецтво

спеціальність

025 Музичне мистецтво

освітньо-професійний ступінь

Фаховий молодший бакалавр

освітньо-професійна програма

Музичне мистецтво

Розробник: Тетерюк-Кінч Юлія Сергіївна, викладач-методист, доктор філософії

Програму навчальної дисципліни «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару» обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії «Фортепіано», протокол № 1 від 29 серпня 2025 року

Голова циклової комісії

М. Сокач

Сокач М.Е.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Курс:
	IV
	Семестр VII, VIII
Загальна кількість годин – 90	Аудиторні заняття 72
	Практичні – 72 год.
	Індивідуальні заняття –
	Самостійна робота 18 год.
	Форма підсумкового контролю: залік – VII семестр , атестація – VIII семестр

Статус дисципліни: обов'язкова

Мова навчання: українська

МЕТА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару» є:

- підготовка випускників коледжу до викладацької діяльності і роботи по естетичному вихованню підростаючого покоління, просвітницької та пропагандистської діяльності по формуванню естетичних смаків;
- формування висококваліфікованого музиканта викладача, який творчо підходить до естетичного виховання молодого покоління;
- набуття здобувачем освіти педагогічних знань і навичок, вдосконалення його як музиканта-викладача; виробити у здобувача освіти морально-етичні якості, як відчуття обов'язку, дисциплінованість, відповідальність за виховання і навчання учня;
- оволодіння технікою інтерпретації музичних творів на фортепіано;
- вміння розкрити основні принципи аналізу музичних творів у взаємозв'язку форми і змісту, композиторського задуму і виконавських завдань;
- вивчення кращих методів і прийомів навчання гри на фортепіано на основі кращих творів світової музичної спадщини;
- розкриття основних принципів педагогічної майстерності;
- виховання творчої активності здобувачів освіти, прищеплення інтересу до творчої позакласної роботи, просвітницької діяльності в пропаганді найяскравіших зразків українського та світового музичного надбання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару» є:

- дати здобувачу освіти основні практичні знання з «Методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару»;
- дати здобувачу освіти поняття про різні сторони музичного та технічного розвитку учня;
- сформувати широкий кругозір, познайомити з кращими зразками світової класичної музики, творчістю сучасних композиторів, української фортепіанної музики;
- вивчити основні прийоми роботи майбутнього педагога над творами різних стилів, жанрів і форм;
- практично і оперативно застосовувати знання, вміння до конкретних професійних ситуацій;
- дати здобувачу знання основних шляхів пошуку виконавських засобів втілення художнього образу у виконавській та педагогічній діяльності;
- здатність оперувати професійною термінологією у сфері фахової діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен **знати**:

- застосовувати базові загальні знання та базові знання з професії;
- працювати в команді;
- застосовувати знання на практиці;
- базову фортепіанну нотну літературу;

- художньо-педагогічний і інструктивний репертуар, навчальні посібники і програмові вимоги школи;
- музичну термінологію та науково-методичну літературу;
- володіти музично-теоретичними знаннями та методико-виконавськими навичками;
- основні принципи та методичні прийоми аналізу педагогічного репертуару з урахуванням аналізу як творчого процесу;
- основні методи роботи над музичним твором на різних етапах його опрацювання;
- основні стильові, жанрові, виконавські і композиторські особливості при аналізі педагогічного репертуару;
- особливості застосування засобів музичної та виконавської виразності, організації піаністичного апарату, основні технічні принципи гри на фортепіано;
- особливості та принципи роботи над твором, відповідно до певних стилів та жанрів фортепіанної музики;
- базові уявлення про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії та методології музичного мистецтва;
- основні засади організації професійної діяльності та самостійної роботи;
- основний педагогічний репертуар учня-піаніста.

вміти:

- застосовувати абстрактне мислення, аналіз і синтез;
- практично й оперативно застосовувати знання, вміння до конкретних професійних ситуацій;
- застосовувати професійно-профільовані знання та практичні навички з фахових та музично-теоретичних дисциплін у професійній діяльності;
- оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків;
- оперувати професійною термінологією у сфері фахової діяльності;
- знаходити основні шляхи пошуку виконавських засобів втілення художнього образу в педагогічній діяльності;
- використовувати знання педагогічного репертуару в педагогічній діяльності;
- усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва;
- використовувати професійно-профільовані знання і навички з оформлення документації освітнього процесу;
- працювати з методичною літературою, бути в курсі новітньої інформації з психології, педагогіки, методики викладання, виконавської інтерпретації;
- методично вірно вирішувати піаністичні завдання, що виникають в процесі вивчення музичних творів;
- накопичувати педагогічний досвід, вдосконалювати власну педагогічну майстерність і використовувати надбане в подальшій педагогічній діяльності.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ (Міждисциплінарні зв'язки)

Попередньо здобуті знання мистецького спрямування.

ІНТЕГРАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ (ЗК) І СПЕЦІАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ (СК) ВИПУСКНИКА

(відповідно до освітньо-професійної програми підготовки
фахового молодшого бакалавра):

ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

СК 1 Здатність використовувати знання та розуміння традиційних і сучасних культурно-мистецьких процесів і практик у власній професійній діяльності.

СК 4 Здатність використовувати спеціалізовані знання з теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 5 Здатність демонструвати професійні навички та уміння в музично-теоретичній/виконавській/педагогічній/організаційно-творчій діяльності.

СК 8 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 10 Здатність використовувати технологічні ресурси, новітні цифрові звукові технології в професійній діяльності.

СК 11 Здатність відслідковувати і оцінювати власний прогрес та досягнення у професійній сфері, проявляти критичну самосвідомість.

СК 12 Здатність здійснювати міжособистісну та соціальну взаємодію для досягнення професійних цілей.

СК 13 Здатність презентувати результати своєї творчої /педагогічної/організаційно-творчої діяльності перед аудиторією з урахуванням її специфіки.

СК 14 Здатність до професійної самореалізації.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

РН 10 Володіти методикою роботи з учнем, учнівським та/або аматорським колективом з урахуванням вікових особливостей учасників

РН 11 Підбирати навчальний/виконавський репертуар з урахуванням музичних здібностей та/або цілей навчання здобувачів початкової мистецької освіти та/або рівня аматорського колективу

РН 13 Використовувати професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РН 14 Розробляти та документувати навчально-методичні/творчі матеріали, вести документацію, пов'язану з виконанням професійних обов'язків

**РОЗПОДІЛ ЗАГАЛЬНОГО ОБСЯГУ ГОДИН МІЖ ВИДАМИ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ, ПОСЛІДОВНІСТЬ,
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ**

Зміст програми навчальної дисципліни

IV курс

VII семестр

Тема 1. Вступ. Основні завдання і зміст курсу.

Тема 2. Основні етапи вивчення музичного твору.

Ознайомлення з музичним твором. Виконання творів з репертуару 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл. Виконання творів з репертуару 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл. Виконання творів з репертуару 6 – 7 класу мистецьких шкіл.

Тема 3. Розбір (аналіз) твору. Визначення образно-змістовного навантаження музичного твору.

Дитячі п'єси В.Теличка, М.Степаненка, І.Берковича, Г.Сасько, Р.Шумана.

Тема 4 Робота над частинами музичного твору.

Свідоме запам'ятовування музичного тексту. Робота над фактурою і мелодією. Динаміка, артикуляція, приховані голоси у фактурі. Робота над технічними завданнями. Засоби роботи над художнім твором.

Тема 5. Проблеми виконання твору в цілому.

Значення динаміки, агогіки, роль єдиного темпу. Горизонтальне мислення. Кінцева редакція виконавського плану. Створення самостійних редакцій музичних творів. Порівняння різних редакцій одного твору.

Тема 6. Робота над поліфонією.

Організація поліфонічного складу. Види поліфонії.

Виконання та аналіз 3-4х творів різнотемної та імітаційної поліфонії.

Визначення послідовності завдань в роботі над поліфонією.

Тема 7. Виконання і аналіз п'єс з підголосковою поліфонією.

Репертуар 1-3 року навчання мистецьких шкіл.

Репертуар 4-5 року навчання мистецьких шкіл.

Репертуар 6-7 року навчання мистецьких шкіл.

Створення самостійної редакції творів.

Тема 8. Виконання п'єс з імітаційною поліфонією.

Й.С.Бах «Маленькі прелюдії і фуги».

Й.С.Бах Маленька прелюдія До-мажор.
Й.С.Бах Маленька прелюдія мі-мінор.
Й.С.Бах 2-голосна інвенція До-мажор.
Й.С.Бах 2-голосна інвенція Фа мажор.

Тема 9. Виконання п'єс різнотемної (контрастної) поліфонії.

Й.Бах Нотний зошит А. М. Бах.
Й.С.Бах Менует Соль-мажор
Й.С.Бах Полонез соль-мінор
Самостійна редакція творів.

VIII семестр

Тема 1. Робота над великою формою.

І.Беркович Варіації мі-мінор.

Виконання та аналіз варіацій репертуару 1 – 2 року навчання мистецьких шкіл.

М.Клементі Сонатина До-мажор.

Виконання та аналіз сонатин репертуару 1 - 2 року навчання мистецьких шкіл

Виконання і аналіз сонатин репертуару 3 – 4 року навчання мистецьких шкіл

Визначення послідовності завдань при роботі над творами великої форми.

Тема 2. Особливості роботи над сонатною формою.

Структура сонатного алегро, тональний план, тематичний контраст.

Л. ван Бетховен Сонатина Фа-мажор.

Л. ван Бетховен Соната Соль-мажор № 20, 1 ч.

В.А.Моцарт Сонатина До-мажор.

В.А.Моцарт Соната Фа-мажор, 1 ч.

Тема 3. Робота над варіаційним циклом.

Особливості побудови, види варіацій.

Ф.Кулау Варіації Соль-мажор.

І.Беркович Варіації на тему укр.нар.п. «Ой, ходила дівчина бережком».

Тема 4. Робота над п'єсами малої форми.

Визначення послідовності завдань для роботи над п'єсами.

Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз п'єс реп. 6 – 7 року навчання мистецьких шкіл.

Тема 5. Робота над п'єсами ліричного характеру.

Робота над мелодією, образний зміст твору.

Виконання та аналіз п'єс реп. 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл.
Виконання та аналіз п'єс реп. 6 – 7 року навчання мистецьких шкіл.

Тема 6. Робота над різнохарактерними п'єсами.

Жанрові ознаки творів , шляхи роботи.

Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз п'єс реп. 6 – 7 року навчання мистецьких шкіл .

Тема 7. Особливості роботи над етюдами.

Визначення жанрових особливостей, художнього змісту.

Визначення технічних формул та варіанти роботи над ними.

К.Черні – Г.Гермер Етюди.

Етюди К.Лешгорна, Г.Беренса.

Виконання та аналіз 3-4 етюдів реп. 1 – 3 класу мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз 3-4 етюдів реп. 4–5 класу мистецьких шкіл.

Виконання та аналіз 3-4 етюдів реп. 6–7 класу мистецьких шкіл.

Тема 8. Принципи роботи над гамами та вправами.

Робота над гамами.

Робота над арпеджіо.

Робота над вправами.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин		
	усь ого	у тому числі	
		практич. заняття	самостійна робота
1	2	3	4
VII семестр			
Тема 1. Вступ. Основні завдання і зміст курсу.	1	1	-
Тема 2. Основні етапи вивчення музичного твору.	2	1	1
Тема 3. Розбір (аналіз) твору. Визначення образно-змістовного навантаження музичного твору	6	4	2
Тема 4. Робота над частинами музичного твору.	5	4	1
Тема 5. Проблеми виконання твору в цілому.	5	4	1
Тема 6. Робота над поліфонією.	6	4	2
Тема 7. Виконання і аналіз п'єс з підголосковою поліфонією.	6	4	2
Тема 8. Виконання п'єс з імітаційною поліфонією.	6	4	2

Тема 9. Виконання п'єс різнометної (контрастної) поліфонії.	6	4	2
Залік	2	2	-
Всього:	45	32	13
VIII семестр			
Тема 1. Робота над великою формою.	9	8	1
Тема 2. Особливості роботи над сонатною формою.	6	6	-
Тема 3. Робота над варіаційним циклом.	4	4	-
Тема 4. Робота над п'єсами малої форми.	4	4	-
Тема 5. Робота над п'єсами ліричного характеру.	5	4	1
Тема 6. Робота над різнохарактерними п'єсами.	5	4	1
Тема 7. Особливості роботи над етюдами.	5	4	1
Тема 8. Принципи роботи над гамами та вправами.	5	4	1
Підсумкове заняття.	2	2	-
Всього:	45	40	5

Теми практичних занять

VII семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ. Основні завдання і зміст курсу. Основні етапи вивчення музичного твору. Ознайомлення з музичним твором. Виконання творів з репертуару 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл. Виконання творів з репертуару 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл. Виконання творів з репертуару 6 – 7 класу мистецьких шкіл.	1 1
2.	Розбір (аналіз) твору. Визначення образно-змістовного навантаження музичного твору. Дитячі п'єси В.Теличка, М.Степаненка, І.Берковича, Г.Сасько.	2
3.	Розбір (аналіз) твору. Визначення образно-змістовного навантаження музичного твору. Дитячі п'єси Р.Шумана.	2
4.	Робота над частинами музичного твору. Свідоме запам'ятовування музичного тексту. Робота над фактурою і мелодією. Динаміка, артикуляція, приховані голоси у фактурі.	2
5.	Робота над частинами музичного твору. Робота над технічними завданнями. Засоби роботи над художнім твором	2
6.	Проблеми виконання твору в цілому. Значення динаміки, агогіки, роль єдиного темпу. Горизонтальне мислення.	2

7.	Проблеми виконання твору в цілому. Кінцева редакція виконавського плану. Створення самостійних редакцій музичних творів. Порівняння різних редакцій одного твору.	2
8.	Робота над поліфонією. Організація поліфонічного складу. Види поліфонії.	2
9.	Робота над поліфонією. Виконання та аналіз 3-4х творів різнотемної та імітаційної поліфонії. Визначення послідовності завдань в роботі над поліфонією.	2
10.	Виконання і аналіз п'єс з підголосковою поліфонією. Репертуар 1-3 року навчання мистецьких шкіл. Репертуар 4-5 року навчання мистецьких шкіл.	2
11.	Виконання і аналіз п'єс з підголосковою поліфонією. Репертуар 6-7 року навчання мистецьких шкіл. Створення самостійної редакції творів.	2
12.	Виконання п'єс з імітаційною поліфонією. Й.С.Бах «Маленькі прелюдії і фуги» Й.С.Бах Маленька прелюдія До-мажор Й.С.Бах Маленька прелюдія мі-мінор	2
13.	Виконання п'єс з імітаційною поліфонією. Й.С.Бах 2-голосна інвенція До-мажор Й.С.Бах 2-голосна інвенція Фа мажор	2
14.	Виконання п'єс різнотемної (контрастної) поліфонії. Й.Бах Нотний зошит А. М. Бах. Самостійна редакція творів.	2
15.	Виконання п'єс різнотемної (контрастної) поліфонії. Й.С.Бах Менует Соль-мажор Й.С.Бах Полонез соль-мінор Самостійна редакція творів.	2
16.	Залік	2

VIII семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Робота над великою формою. Визначення послідовності завдань при роботі над творами великої форми.	2
2.	Робота над великою формою. І.Беркович Варіації мі-мінор. Виконання та аналіз варіацій репертуару 1 – 2 року навчання мистецьких шкіл.	2
3.	Робота над великою формою. М.Клементі Сонатина До-мажор. Виконання та аналіз сонатин репертуару 1 - 2 року навчання мистецьких шкіл	2

4.	Робота над великою формою. Виконання і аналіз сонатин репертуару 3 – 4 року навчання мистецьких шкіл	2
5.	Особливості роботи над сонатною формою. Структура сонатного алегро, тональний план, тематичний контраст.	2
6.	Особливості роботи над сонатною формою. Л. ван Бетховен Сонатина Фа-мажор. Л. ван Бетховен Соната Соль-мажор № 20, 1 ч.	2
7.	Особливості роботи над сонатною формою. В.А.Моцарт Сонатина До-мажор. В.А.Моцарт Соната Фа-мажор, 1 ч.	2
8.	Робота над варіаційним циклом. Особливості побудови, види варіацій.	2
9.	Робота над варіаційним циклом. Ф.Кулау Варіації Соль-мажор. І.Беркович Варіації на тему укр.нар.п. «Ой, ходила дівчина бережком».	2
10.	Робота над п'єсами малої форми. Визначення послідовності завдань для роботи над п'єсами. Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл.	2
11.	Робота над п'єсами малої форми. Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл. Виконання та аналіз п'єс реп. 6 – 7 року навчання мистецьких шкіл.	2
12.	Робота над п'єсами ліричного характеру. Робота над мелодією, образний зміст твору. Виконання та аналіз п'єс реп. 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл.	2
13.	Робота над п'єсами ліричного характеру. Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл. Виконання та аналіз п'єс реп. 6 – 7 року навчання мистецьких шкіл.	2
14.	Робота над різнохарактерними п'єсами. Жанрові ознаки творів, шляхи роботи. Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 1 – 3 року навчання мистецьких шкіл.	2
15.	Робота над різнохарактерними п'єсами. Виконання та аналіз 3 – 4 п'єс реп. 4 – 5 року навчання мистецьких шкіл. Виконання та аналіз п'єс реп. 6 – 7 року навчання мистецьких шкіл.	2
16.	Особливості роботи над етюдами. Визначення жанрових особливостей, художнього змісту. Визначення технічних формул та варіанти роботи над ними. К.Черні – Г.Гермер Етюди. Етюди К.Лешгорна, Г.Беренса.	2
17.	Особливості роботи над етюдами. Виконання та аналіз 3-4 етюдів реп. 1 – 3 класу мистецьких шкіл. Виконання та аналіз 3-4 етюдів реп. 4–5 класу мистецьких шкіл. Виконання та аналіз 3-4 етюдів реп. 6–7 класу мистецьких шкіл.	2
18.	Принципи роботи над гамами та вправами.	2

	Робота над гамами.	
19.	Принципи роботи над гамами та вправами. Робота над арпеджіо. Робота над вправами.	2
20	Підсумкове заняття	2

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти – важлива ділянка навчального процесу, яка виховує та розвиває творчу ініціативу здобувача освіти, формує чітке уявлення про методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару. Викладач повинен працювати над розширенням музичного світогляду здобувача освіти, розвивати у нього творчу активність і самостійність. Крім творів, які здобувач освіти вивчає під час уроку, він повинен читати з листа, знайомитися з різноманітною методичною та фортепіанною літературою.

Перевірка самостійної роботи здійснюється під час проведення підсумкового контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
VII семестр		
1	Основні етапи вивчення музичного твору.	1
2	Розбір (аналіз) твору. Визначення образно-змістовного навантаження музичного твору	2
3	Робота над частинами музичного твору.	1
4	Проблеми виконання твору в цілому.	1
5	Робота над поліфонією.	2
6	Виконання і аналіз п'єс з підголосковою поліфонією.	2
7	Виконання п'єс з імітаційною поліфонією.	2
8	Виконання п'єс різнотемної (контрастної) поліфонії.	2
	Разом	13
VIII семестр		
1	Робота над великою формою.	1
2	Робота над п'єсами ліричного характеру.	1
3	Робота над різнохарактерними п'єсами.	1
4	Особливості роботи над етюдами.	1
5	Принципи роботи над гамами та вправами.	1
	Разом	5

ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результати навчання здобувача освіти, що відображають досягнутий ним рівень компетентностей відносно очікуваних, ідентифікують і вимірюють у процесі контрольних заходів за допомогою критеріїв оцінювання.

Оцінювання здобувачів освіти охоплює низку контрольних процедур, які використовують відповідно до компетентнісних характеристик (знання,

вміння/навички, комунікація, відповідальність і автономія) результатів навчання, досягнення яких контролюється.

Вимірювання рівня досягнення результатів навчання здійснюється експертно за критеріями.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти проводиться під час проведення поточного і підсумкового контролю.

Органічною складовою навчального процесу є **поточний контроль** знань здобувачів освіти. До його основних завдань належать:

- оцінювання рівня засвоєння здобувачами освіти програмного матеріалу дисципліни;
- інформування здобувачів освіти про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація здобувачів освіти до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи здобувачів освіти й ефективність навчального процесу в цілому.

Систематичність і активність роботи здобувача освіти протягом семестру контролюються й оцінюються за такими видами роботи:

- виступи на практичних заняттях;
- участь в обговоренні питань з певної теми;
- відповіді на запитання викладача;
- виконання домашніх завдань.

Підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану, у формі заліку у VII семестрі в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою навчальної дисципліни.

ЗАЛІКОВІ ВИМОГИ

Перевірка знань з дисципліни проводиться у формі опитування. Питання, які виносяться на диференційований залік, охоплюють всі теми навчальної програми та містять всі теоретичні питання, які входять до неї.

Форму проведення заліку обумовлено креативним і практичним характером навчального курсу. Вона передбачає варіативність і гнучкість у виборі залікових завдань.

Питання на залік

1. Розбір (аналіз) твору.
2. Визначення образно-змістовного навантаження музичного твору.
3. Робота над частинами музичного твору.
4. Робота над фактурою і мелодією.
5. Динаміка, артикуляція, приховані голоси у фактурі.
6. Робота над технічними завданнями.

7. Засоби роботи над художнім твором.
8. Значення динаміки, агогіки, роль єдиного темпу. Горизонтальне мислення.
9. Види поліфонії.
10. Виконання та аналіз творів різнотемної та імітаційної поліфонії.
11. Визначення послідовності завдань в роботі над поліфонією.
12. Розбір та аналіз поліфонічних творів:
 - Й.С.Бах Маленька прелюдія До-мажор;
 - Й.С.Бах Маленька прелюдія мі-мінор;
 - Й.С.Бах 2-голосна інвенція До-мажор;
 - Й.С.Бах 2-голосна інвенція Фа-мажор;
 - Й.С.Бах Нотний зошит А. М. Бах;
 - Й.С.Бах Менует Соль-мажор;
 - Й.С.Бах Полонез Соль-мінор.

Питання на підсумкове заняття

1. Визначення послідовності завдань при роботі над творами великої форми.
2. Структура сонатного алегро, тональний план, тематичний контраст.
3. Розбір та аналіз творів великої форми:
 - Л. ван Бетховен Сонатина Фа-мажор;
 - Л. ван Бетховен Соната Соль-мажор № 20, 1 ч.;
 - В.А.Моцарт Сонатина До-мажор;
 - В.А.Моцарт Соната Фа-мажор, 1 ч.;
 - М.Клементі Сонатина До-мажор;
4. Робота над варіаційним циклом.
5. Особливості побудови, види варіацій.
6. Розбір та аналіз варіаційних циклів:
 - Ф.Кулау Варіації Соль-мажор;
 - І.Беркович Варіації на тему укр.нар.п. «Ой, ходила дівчина бережком»;
 - І.Беркович Варіації мі-мінор.
7. Робота над п'єсами малої форми.
8. Визначення послідовності завдань для роботи над п'єсами.
9. Робота над п'єсами ліричного характеру.
10. Робота над мелодією, образний зміст твору.
11. Жанрові ознаки творів, шляхи роботи.
12. Виконання та аналіз 3-4 п'єс реп. 1-3 року навчання мистецьких шкіл.
13. Виконання та аналіз 3-4 п'єс реп. 4-5 року навчання мистецьких шкіл.
14. Виконання та аналіз 3-4 п'єс реп. 6-7 року навчання мистецьких шкіл.
15. Робота над етюдами.
16. Визначення жанрових особливостей, художнього змісту.
17. Визначення технічних формул та варіанти роботи над ними.
18. Виконання та аналіз етюдів:
 - Етюди К.Черні - Г.Гермера;
 - Етюди К.Лешгорна, Г.Беренса.
19. Виконання та аналіз етюдів реп. 1-3 року навчання мистецьких шкіл.

20. Виконання та аналіз етюдів реп. 4-5 року навчання мистецьких шкіл.
21. Виконання та аналіз етюдів реп. 6-7 року навчання мистецьких шкіл.
22. Робота над гамами.
23. Робота над арпеджіо.
24. Робота над вправами.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

- **«відмінно»** – здобувач освіти при відтворенні навчального матеріалу виявляє міцні і глибокі знання, досвідченість у вивченні рекомендованої методичної літератури, володіє інформацією про сучасні методики викладання, підкріплює відповідь нотними цитатами, виконавським показом, прикладами із свого власного навчального досвіду; творчо виконує всі завдання із самостійної роботи; технічно досконало і художньо переконливо зіграти твори педагогічного репертуару. Вільно використовує професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

- **«добре»** – здобувач освіти досить повно демонструє знання з методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, вільно володіє професійною мовою, використовує відповідну термінологію, вміє аналізувати і робити висновки, але відповідає з деякими неточностями; старанно виконує завдання із самостійної роботи. Технічно і художньо може зіграти твори педагогічного репертуару. При відповіді і грі допускаються одна-дві помилки, недостатність чіткості і аргументованості, досконалості і переконливості.

- **«задовільно»** – здобувач освіти знає оглядово навчальний матеріал з методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, здатний стисло дати визначення основних понять з предмету; завдання із самостійної роботи виконує недбало. На низькому рівні використовує професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

- **«незадовільно»** – здобувач освіти знає незначну частину навчального матеріалу, має уривчасті знання з предмету. Не розуміє основних питань програми, не може висловити свою думку, не може продемонструвати гру на інструменті. Не виконує завдання із самостійної роботи. Не використовує професійну термінологію під час виконання творчих та навчальних завдань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Величко О., Маковецька І. Виконавські засади віденської фортепіанної школи у діяльності Йоганна Непомука Гуммеля та Карла Черні. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 34, том 1, 2020. С. 44 – 49. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/34_2020/part_1/9.pdf DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/34-1-7>

2. Воробкевич Т. Методика навчання гри на фортепіано. Львів. 2003.
3. Гордійчук Л. В. Самостійна робота над музичним твором: основні етапи та методи: методичні рекомендації для здобувач освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво» з дисципліни «Спеціальний музичний інструмент. Фортепіано». Луцьк: Надстир'я, 2017. 28 с.
4. Давидов Н. Теоретичні основи формування виконавської майстерності. Київ: Музична Україна, 1996. 115 с.
5. Зиско В. В. Важливі питання розвитку фортепіанної техніки. URL: <http://int-konf.org/konf032013/131-zisko-v-v-vazhliv-pitannya-rozvitku-forteppannoyi-tehnki.html>.
6. Кашкадамова Н. Мистецтво гри на клавішно-струнних інструментах. – Тернопіль, 1999 р.
7. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 1998. 300 с.
8. Некрасов Ю. І. Комплексне навчання гри на фортепіано: навчально-методичний посібник. Одеса: АстроПринт, 2000. 148 с.
9. Основи фортепіанного виконавства. Ансамбль: метод. настанови / укладач Т. Ф. Бившева; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2018. 100 с. URL: http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1504/1/Byvsheva_metodichki_2.pdf
10. Польська І. Система фортепіанного виконавства: жанрова специфіка та типологія. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 51, 2022. С. 188 – 194. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/51_2022/28.pdf DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/51-28>
11. Ревенко Н. Інструментальне виконавство (Фортепіано) Частина I: навчально-методичний посібник. Миколаїв: «РАЛ-поліграфія», 2018. 316 с. URL: <http://psp.mdu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/04/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%B%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%86%D0%BD%D1%81%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5-%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%84%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B5%D0%BF%D1%96%D0%B0%D0%BD%D0%BE-%D0%A7%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%86.pdf>
12. Савчук І. Нові тенденції в українському фортепіанному виконавстві зламу ХХ – ХХІ століть у дзеркалі сучасної композиторської творчості. *Сучасне мистецтво*. 2012. Вип. 8. С. 285–294.
13. Скляр О. Д. Методика викладання курсу фортепіано. Формування і розвиток виконавчих навичок здобувач освіти: навчальний посібник для вищ. навч. закладів культури і мистецтв. Харків, 2002. 79 с.

14. Шукайло В.Ф. Педалізація у професійній підготовці піаніста. – Х., 2004
15. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста: навчально-методичний посібник. Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2017. 206 с.

Додаткова

1. Генкін А. О. Специфіка піанізму в етюдах і вправах Карла Черні: автореф. дис. ... канд. мист.: спец. 17.00.03 / Ін-т мист-ва, фольклористики та етнології імені М. І. Рильського НАН України. Київ, 2019. 20 с.
2. Дедусенко Ж. В. Виконавська піаністична школа як рід культурної традиції: дис. ... канд. мист.: спец. 17.00.01 / Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. Київ, 2002. 208 с.
3. Згурська Н. М. Формування музично-виконавської культури майбутнього вчителя: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Київ, 2001.
4. Катрич О. Т. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти). Дрогобич: Відродження, 2000. 100 с.
5. Клещерова І. М. Розвиток усвідомленої саморегуляції виконавської діяльності в процесі фортепіанної підготовки майбутніх вчителів музики. *Молодь, освіта, наука, культура і національна самосвідомість в умовах європейської інтеграції*: збірник матеріалів XI Всеукр. наук.-прак. конф., м. Київ, 14-16 травня 2008 р. В 4 т. / редкол.: І. І. Тимошенко та ін. Київ: Вид-во Європ. ун-ту, 2008. Т. 2. С. 312–314.
6. Мозгальова Н. Г. Теорія та методика інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики: монографія / за ред. О. П. Щолокової. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля», 2011. 488 с.
7. Сумарокова В. Виконавська традиція як частина художньої інтерпретації музичного твору. *Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського: Музичне виконавство*. 1999. Вип. 3. С. 117–126.
8. Устименко Ю. Фортепіано для всіх: навчальний посібник. Дніпропетровськ: ІМА-прес, 2008.
9. Фергюсон Г. Фортеп'яне виконавство / переклад, редагування, коментарі М. Кушніра. Львів: «СПОЛОМ», 2007. 223 с.
10. Чернявська М. С. З історії формування фортепіанної фактури. *Культура України. Мистецтвознаво*. 2001. Вип. 8. С. 144–152.

Орієнтовний перелік збірок музичних творів для аналізу

1. Й.С.Бах Зошит А.М.Бах.
2. Й.С.Бах Маленькі прелюдії.
3. Й.С.Бах Двоголосні інвенції.
4. В.А.Моцарт Сонатини.
5. М.Клементі Сонатини.
6. Л. ван Бетховен Сонатини.
7. Г. Сасько Мозаїка. Для фортепіано.
8. І. Щербаков Дитячий альбом.

9. Р.Шуман Альбом для юнацтва.
10. Й.Гайдн 12 дитячих п'єс.
11. М.Степаненко Дитячий альбом.
12. А.Шитте 25 дитячих етюдів.
13. К.Черні- Г.Гермер Етюди.
14. М.Кармінський Музика для дітей.
15. В.Косенко 24 дитячі п'єси.
16. І. Мартон Музичні твори.
17. В. Теличко Дитячий альбом.

Інформаційні ресурси:

- www.classical-composers.org. База даних про композиторів: біографії, музика, ноти у вільному доступі, посилання на персональні сайти (Бах, Моцарт, Бетховен, композитори ХХ ст. і т. д.) (на англ. мові.)
- <http://www.studio-mozart.com/mozart/.../mp3/index.htm>. Окремі твори В. А. Моцарта (*.mp3)
- www.classicalmidiconnection.com/cmс . Архів класики в MIDI-форматі (на англ. мові.)
- www.mfiles.co.uk/classical-mp3.htm — музика в mp3 (на англ. мові.)
- www.jmslp.org. Сайт для піаністів (на англ. мові.)
- www.freehandsmusic.com . Музика для вільного скачування (на англ. мові.)

Нотні архіви

- www.sheetmusicfox.com Нотний архів (на англ. мові.)
- www.reesheetmusic.net Нотний архів і записи в mp3 (на англ. мові.)